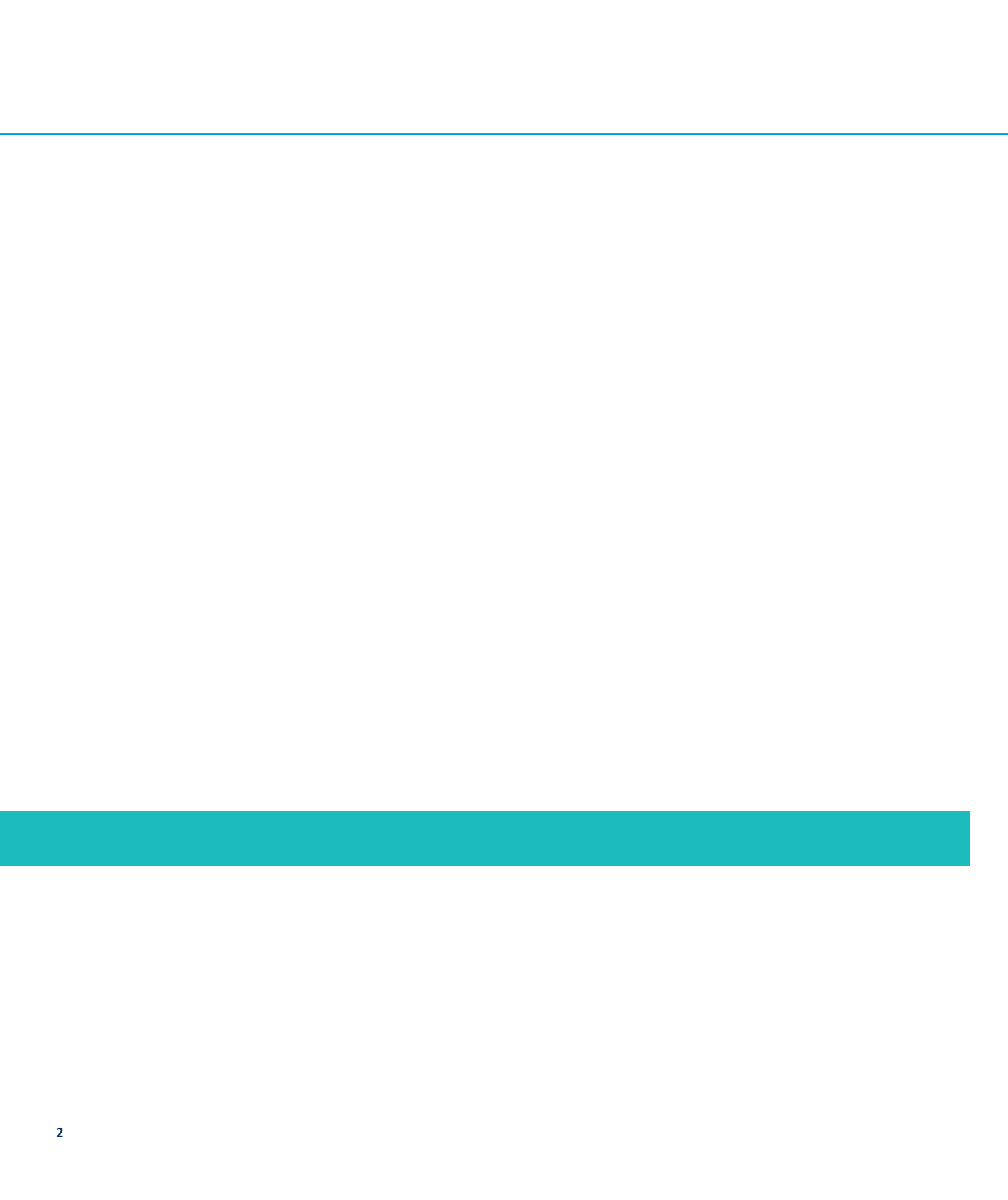

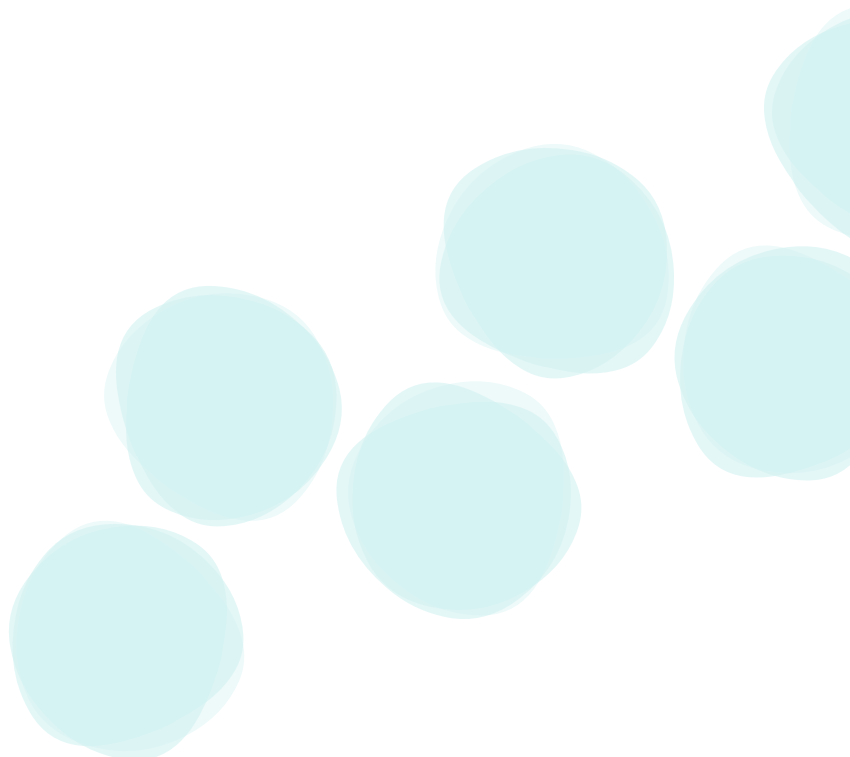

Klimaat en energie

Drentse Uitvoeringsagenda Energiehubs

Klimaat en energie

Drentse Uitvoeringsagenda

Energiehubs

September 2025

Dit is een uitgave van de provincie Drenthe

Inhoudsopgave

Samenvatting	6
Achtergrond	6
Wat verstaan we onder een energiehubs?	7
Waarom een energiehubs en waar liggen kansen?	7
Kansrijke toepassingsgebieden energiehubs	8
Programmatistische aanpak ondersteuning energiehubs	9
Handreiking voor startende initiatieven voor energiehubs	9
Fasering en ondersteuning energiehubs	10
Ondersteuningsaanbod per ontwikkelfase van een energiehubs	13
Fase 0 Voorverkenning	14
Voorverkenning	15
Inhoudelijke ondersteuning	15
Fase 1 Verkennen	16
Verkennen (peloton-aanpak)	17
Financiële ondersteuning	17
Inhoudelijke ondersteuning	18
Fase 2 Plan & Ontwerp	20
Plan & Ontwerp (koploperprojecten)	21
Ondersteuningsaanbod koploperprojecten	22
Fase 3 & 4 Realisatie & Exploitatie	24
Realisatie & Exploitatie	25
Werkwijze	27
Monitoren van de voortgang	27
Regionale samenwerking	27
(Inter)nationale samenwerking	28

Samenvatting

Drenthe kampt met netcongestie door een groeiend aanbod aan hernieuwbaar geproduceerde elektriciteit in combinatie met een groeiende elektriciteitsvraag vanuit bedrijven en consumenten. Om deze uitdaging aan te pakken, stimuleert Drenthe de ontwikkeling van energiehubs: slimme, decentrale energiesystemen die lokaal de vraag naar en het aanbod van energie beter met elkaar in balans brengen. De provincie biedt daarbij ondersteuning in elk fase van de ontwikkeling van een hub, van haalbaarheidsstudies voor startende initiatieven tot gerichte ondersteuning voor gevorderde koplopers. Via de Community of Practice 'Net op Groen' stimuleert Drenthe samenwerking en kennisdeling tussen initiatieven, gemeenten, netbeheerders en andere stakeholders, waardoor samen de basis voor een toekomstbestendig en flexibel energiesysteem gelegd kan worden.

Achtergrond

Doordat we als maatschappij steeds meer gebruikmaken van elektriciteit voor onze energievoorziening, waardoor de behoefte aan elektrische transportcapaciteit snel stijgt, kampt ook Drenthe in toenemende mate met de problemen van netcongestie. Netcongestie treedt op als de vraag naar transport van elektriciteit groter is dan de capaciteit van het elektriciteitsnet. Netcongestie vertraagt de energietransitie, belemmert uitbreidings- en nieuwbouwplannen en zorgt voor een ongunstig vestigingsklimaat voor bedrijven en inwoners. De beperkte transportcapaciteit van het elektriciteitsnet vormt een urgent knelpunt voor maatschappelijke ontwikkelingen in Drenthe en vraagt om gerichte en innovatieve maatregelen. Eén van de oplossingen waar Drenthe aan werkt, is het verbeteren van de lokale balans tussen vraag en aanbod van energie. Dit doen we door het stimuleren van de ontwikkeling van zogenaamde energiehubs.

Wat verstaan we onder een energiehub?

Onder een energiehub verstaan we:

- A. Een **slim gestuurd, decentraal energiesysteem** waarin verduurzaming van het energiesysteem van een afgebakend gebied¹ mogelijk wordt gemaakt en waarmee aantoonbaar **het lokale energiesysteem wordt ontlast en/of versterkt**.
- B. Dit gebeurt door **lokaal** zoveel mogelijk **vraag en aanbod van verschillende energiedragers in balans** te brengen, door lokale productie, consumptie, opslag en het omzetten van energie (conversie) te combineren.
- C. Om een energiehub mogelijk te maken, zijn voor het gebied een **verdienmodel, een samenwerking van 3 of meer partijen, een organisatievorm en afspraken met alle betrokken stakeholders** nodig binnen het energiesysteem. De afspraken moeten worden vastgelegd in een groepscontract of soortgelijke overeenkomst.

Notabene: een energiehub staat dus niet per definitie gelijk aan een groepstransportovereenkomst en kan ook andersoortige oplossingen in groepsverband omvatten.

Waarom een energiehub en waar liggen kansen?

Een energiehub maakt het mogelijk om lokaal vraag en aanbod van energie beter op elkaar af te stemmen, waardoor de belasting op het elektriciteitsnet afneemt. Figuur 1 geeft aan voor welke toepassingsgebieden een energiehub in potentie kansrijk is.

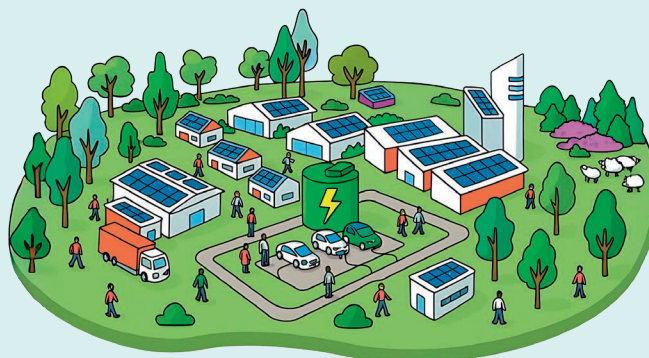
¹ Dit afgebakende gebied mag ook een virtueel gebied betreffen, bestaande uit digitaal gekoppelde deelnemers, zo lang aantoonbaar het lokale energiesysteem wordt ontlast en/of versterkt.

Kansrijke toepassingsgebieden energiehubs

Mobiliteit

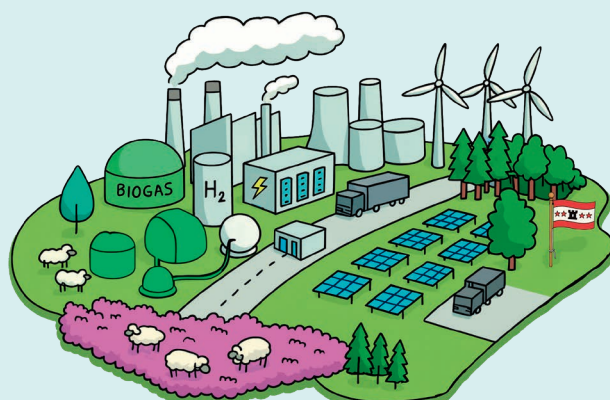
Bedrijventerrein

Gebouwde omgeving

Cluster 6 industrie

Figuur 1: Kansrijke toepassingsgebieden energiehubs

Een energiehubs biedt in potentie de volgende voordelen:

1. Geeft **nieuw handelingsperspectief** bij netcongestie.
2. Biedt **inzicht & zekerheid** aan netbeheerders met betrekking tot de netbelasting.
3. Spoort aan tot **verdere samenwerking & verduurzaming**.
4. Vormt de aanzet tot een flexibel, toekomstbestendig **Drents energiesysteem 2.0**.

Programmatistische aanpak ondersteuning energiehubs

Om de totstandkoming van energiehubs te versnellen, heeft het Rijk middelen beschikbaar gesteld aan de provincies voor een programmatistische aanpak vanuit het landelijke Stimuleringsprogramma Energiehubs. Provincie Drenthe heeft – in afstemming met vertegenwoordigers van startende initiatieven, Drentse gemeenten, netbeheerders en de NOM – de voorliggende uitvoeringsagenda opgesteld. Deze agenda beschrijft hoe energiehubs in Drenthe vanuit een programmatistische en praktijkgerichte aanpak ondersteuning krijgen. De uitvoeringsagenda is primair bedoeld voor coördinatoren en beleidsmakers en richt zich op (beleids)medewerkers van het rijk, provincies, Drentse gemeenten, parkmanagers, de NOM en netbeheerders die betrokken zijn bij de ontwikkeling van energiehubs in Drenthe.

Handreiking voor startende initiatieven voor energiehubs

In aanvulling op deze uitvoeringsagenda hebben we een praktische handreiking voor startende initiatieven voor energiehubs opgesteld. Deze handreiking is primair bedoeld voor startende initiatieven voor een energiehubs en biedt zowel handvatten voor een gefaseerde aanpak inclusief beschikbaar ondersteuningsaanbod, kennisnetwerken en (financiële) middelen als een overzicht van de selectiecriteria op basis waarvan aanvraag van middelen mogelijk is.

De meest actuele informatie bieden we digitaal aan via onze landingspagina voor energiehubs. Daarnaast organiseren we bijeenkomsten van de Drentse community of practice voor energiehubs 'Net op Groen' en netwerkbijschijven onder de gelijknamige vlag van 'Net op Groen Drenthe'.

Fasering en ondersteuning energiehubs

Fasering energiehubs

De ontwikkeling van energiehubs in Drenthe verloopt in verschillende fasen (figuur 2). Per fase bieden we gerichte ondersteuning aan, afgestemd op de specifieke uitdagingen en kansen binnen de desbetreffende fase.

Fase 0
Voorverkenning

Doel: kansen in beeld

- Verduurzamingsadvies (IBDO, 6 uur voorgefinancierd)
- Hulp van provinciale aanjagers (PVB en Werklandschappen van de toekomst)
- Faciliteren bij initiatie van zonprojecten, waaronder SolarCarports

Fase 1
Verkennen

Doel: momentum creëren

- Subsidie voor haalbaarheidsstudie (Provincie, max 15k)
- Marketing en communicatie Flyer per initiatief
- Toegang tot kennis, ondersteuning en netwerk via CoP
- Kennisdeling via kwartiermaker NOM

Fase 2
Plan & ontwerp

Doel: komen tot gezamenlijk plan

- Verdiepende haalbaarheidsstudie (inkoop, tot 25k)
- Hubregisseur/aanjager, (inkoop, tot 50k) In-kind ondersteuning kwartiermaker NOM
- Toegang tot kennis, ondersteuning en netwerk via CoP
- Incidentele provinciale middelen cofinanciering regionaal innovatieproject (EFRO, JTF, ...)

Fase 3
Realisatie

Doel: energiehub realiseren

- Subsidies: investering technische oplossingen netcongestie (Drenthe & Flex-e (nationaal)
- Best practices via NOM en landelijke kennisbank
- Maatwerkfinanciering via Energiefonds Drenthe (oa batterijen, tot €150.000)

Fase 4
Exploitatie

Doel: continuïteit borgen

- Subsidies: investering technische oplossingen netcongestie (Drenthe & Flex-e (nationaal)
- Best practices via NOM en landelijke kennisbank
- Maatwerkfinanciering via Energiefonds Drenthe (oa batterijen, tot €150.000)

Het doel per ontwikkelingsfase is:

0. Voorverkenning:

tijdens deze fase probeer je als initiatiefnemer(s) inzicht te krijgen in zowel individuele als collectieve uitdagingen binnen een afgebakend gebied. Het doel is om te komen tot een organisatiegraad met gezamenlijk aanspreekpunt en nader te verkennen projectideeën rond samenwerking in energievoorziening te verzamelen.

1. Verkennen:

het doel van de verkenningsfase is om te komen tot inzicht in kansen en haalbaarheid van onderlinge energie-uitwisseling. Het resultaat van deze fase is een breed gedragen keuze voor nader uit te werken propositie(s) voor een energiehubs.

2. Plan & Ontwerp:

tijdens deze fase is het doel om te komen tot een concreet plan en ontwerp voor de energiehubs en tot een samenwerkingsovereenkomst met groepsafspraken op financieel, technisch en organisatorisch/juridisch vlak.

3. Realisatie:

tijdens de realisatiefase wordt de energiehubs gerealiseerd door aanschaf en installatie van benodigde hardware en het bestendigen van afspraken in contracten met deelnemers en netbeheerder.

4. Exploitatie:

deze fase richt zich op de exploitatie van een energiehubs en het borgen van de uitvoering inclusief het bewaken van de afgesproken capaciteitsgrenzen evenals mitigeren en verrekenen van eventuele afwijkingen daarvan.

Ondersteuningsaanbod per ontwikkelfase van een energiehubs

Voor initiatieven die aan de slag willen met de ontwikkeling van een energiehubs in Drenthe is een ondersteuningsaanbod beschikbaar voor elke ontwikkelfase. De nadruk van deze ondersteuning ligt op dit moment nog op de initiërende fasen (fase 0 tot en met 2).

Fase 0 | Voorverkenning

Momentum creëren

Komen tot een organisatiegraad en verzamelen projectideeën

Voorverkenning

Het ondersteuningsaanbod in deze fase bestaat uit inhoudelijke ondersteuning waar initiatieven gebruik van kunnen maken.

Inhoudelijke ondersteuning

Ondernemersloket Ik Ben Drents Ondernemer (IBDO)

Voor verduurzaming bij individuele bedrijven, met name mkb'ers, kunnen ondernemers ondersteuning via het ondernemersloket IBDO krijgen.

Drentse Koepel Energie Initiatieven (Drentse KEI)

Inwoners van Drenthe die een initiatief of coöperatie in hun buurt of dorp willen opstarten kunnen ondersteuning via de Drentse Koepel Energie Initiatieven (Drentse KEI) krijgen.

Provinciale aanjagers

Voor de verkenning van collectieve energiethema's en het komen tot een organisatiegraad met aanspreekpunt is er ondersteuning van provinciale aanjagers vanuit het Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen (PVB) en Werklandschappen van de toekomst.

Provinciale landingspagina

Voor initiatiefnemers van energiehubs is een provinciale [landingspagina](#)² beschikbaar met informatie over ondersteuning bij het opzetten van een energiehub en inspiratie door andere initiatieven.

² <https://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/natuur-milieu/diversen/netcongestie/energy-hubs-drenthe/>

Fase 1 | Verkennen

Kansen in beeld

Inzicht krijgen in meest kansrijke propositie voor een energiehubs

Verkennen (peloton-aanpak)

Indien uit fase 0 blijkt dat een collectieve energie-oplossing kansen biedt en er een intentie is tot verdere samenwerking op energiegebied, kan het samenwerkingsverband gebruik maken van een gestandaardiseerd ondersteuningsaanbod in deze fase. Dit noemen we de peloton-aanpak. Het gaat om initiatieven die zicht willen krijgen op de globale kansrijkheid van een gezamenlijke energie-oplossing in de vorm van een energiehubs. Voor deze groep bieden we een ondersteuningspakket om de (met name technische) haalbaarheid van een energiehubs te onderzoeken. Het einddoel van deze fase is de selectie van een – in de volgende fase te concretiseren – uitvoeringsvariant van een energiehubs. Het ondersteuningsaanbod bestaat net als in de vorige fase uit financiële en inhoudelijke ondersteuning. De inhoudelijke ondersteuning vindt plaats vanuit de community of practice 'Net op Groen'. Een nadere toelichting volgt hieronder.

Financiële ondersteuning

Financiële ondersteuning voor uitvoering haalbaarheidsstudies

(Provinciale subsidieregeling Oplossingen Belemmeringen Netcongestie Drenthe)

Via het subsidieloket Drenthe kunnen initiatieven een subsidie³ aanvragen voor een haalbaarheidsstudie, zowel voor individuele oplossingen als ten behoeve van de verkenning naar een collectieve oplossing zoals een energiehubs.

Bedrijven die aan de slag willen met oplossingen voor netcongestie met een vermogen tussen 50 kW en 1 MW komen in aanmerking voor de subsidie. Deze subsidieregeling is voor zowel collectieve als individuele oplossingen. Er is subsidie voor:

- **haalbaarheidsstudies**, waarbij bedrijven tot maximaal 15.000 euro ontvangen, met een subsidiepercentage van 90% van de subsidiabele kosten;
- **technische oplossingen voor netcongestie**, waarvoor maximaal 100.000 euro beschikbaar is, met een subsidiepercentage van 50% van de subsidiabele kosten. Het betreft hier oplossingen anders dan een individuele (lithium-ion) batterij.

3 <https://www.provincie.drenthe.nl/loket/producten-diensten/subsidie-oplossingen-belemmeringen/>

Aanvragen binnen de huidige regeling (periode 2024 – 2025) is mogelijk van 15 januari 2024 tot en met 17 oktober 2025. Aanvragen worden ingediend bij en beoordeeld door het [subsidieloket](#) van de provincie Drenthe op basis van de subsidievoorwaarden. Tegen het einde van de looptijd van de huidige regeling zal de provincie een evaluatie uitvoeren en bepalen of verlenging van de regeling wenselijk is.

Landelijke subsidieregeling voor flexibel elektriciteitsverbruik (Flex-e)

Grotere projecten voor oplossingen netcongestie vanaf 100 kW kunnen in aanmerking komen voor de nationale Flex-e subsidie⁴. Binnen deze regeling kunnen bedrijven financiering aanvragen voor:

- Flexibiliteitsscans (50% subsidie, tot maximaal 10.000 euro).
- Haalbaarheidsstudies voor flexibiliteitsmaatregelen (50% subsidie, minimaal 10.000 euro, maximaal 125.000 euro).
- Realisatie van flexibiliteitsmaatregelen (35% subsidie, minimaal 25.000 euro, maximaal 300.000 euro).

Inhoudelijke ondersteuning

Delen van kennis en ervaring via de Community of Practice (CoP) 'Net op Groen'

Voor de inhoudelijke ondersteuning van zowel startende als gevorderde initiatieven voor energiehubs hebben we de Community of Practice 'Net op Groen' opgericht. De CoP 'Net op Groen' heeft de functie van een loket voor energiehubs in Drenthe en biedt een praktijkgerichte leeromgeving waarin initiatieven snel op stoom kunnen raken en laagdrempelig kunnen afstemmen met belangrijke stakeholders zoals de netbeheerder. Deelname voor fase 1 is niet verplicht, maar de provincie raadt dit wel sterk aan.

Om ondersteuning voor fase 2 aan te kunnen vragen is aanmelding bij de CoP wel een vereiste; zie de navolgende criteria. De CoP is in januari 2025 van start gegaan en wordt positief gewaardeerd door de reeds aangehaakte initiatieven. Voor vragen over de CoP kunt terecht via het mailadres: energiehubs@drenthe.nl.

De CoP biedt inhoudelijke ondersteuning bij de ontwikkeling van proposities, biedt ingehuurd expertise over gezamenlijk aangedragen ontwikkelpunten, helpt bij het opstellen van subsidieaanvragen en verzamelt lobbypunten rond verandering van regelgeving en netcodes. De doelgroep van de CoP is regisseurs van energiehubs en kartrekkers van gemeenten die met een gebiedsgerichte aanpak rond energiehubs bezig zijn. De CoP vormt de inhoudelijke kern van de Drentse aanpak energiehubs en heeft een eigen coördinator, online omgeving en huisstijl.

Ondersteuning door NOM

De NOM heeft een aanjager voor energiehubs aangesteld. Deze aanjager biedt op aanvraagbasis advies bij de totstandkoming van energiehubs en faciliteert de samenwerking en kennisuitwisseling tussen verschillende initiatieven voor (startende) energiehubs in Noord-Nederland. De NOM neemt daarnaast deel aan meerdere landelijke werkgroepen om tot een landelijke kennisbank te komen. De NOM zet hun Noordelijke en landelijke netwerk in om initiatieven in Noord-Nederland te ondersteunen.

Kennisbank E-hubs Drenthe

Via de Drentse landingspagina voor energiehubs is een online kennisbank beschikbaar. In deze kennisbank staat onder andere een subsidiewijzer en een verwijzing naar een stappenplan met checklist voor de verschillende fasen van een energiehub. Waar dit van toepassing is, verwijzen we door naar de [landelijke kennisbank](#) voor energiehubs.

Fase 2 | Plan & Ontwerp

Komen tot een gezamenlijk plan

Ontwerp en contractvorming voor een energiehub

Plan & Ontwerp (koploperprojecten)

Een initiatief dat fase 1 succesvol heeft afgerond, kan een verzoek om inhoudelijke ondersteuning bij de provincie doen voor fase 2: Plan & Ontwerp. Het initiatief dient tijdens de eerste fase in elk geval de volgende activiteiten te hebben uitgevoerd en afgerond:

- Een gedegen onderzoek naar de energetische uitdagingen en behoeften van de potentiële deelnemers in het desbetreffende gebied (situatieanalyse).
- Een initiële haalbaarheidsstudie naar diverse oplossingsvarianten voor een collectieve energie-oplossing.
- Een onderbouwde en breed gedragen keuze gemaakt voor een voorkeursoplossing voor de nader te ontwikkelen energiehubs.

Wanneer fase 1 succesvol is afgerond, kan de provincie ter ondersteuning voor fase 2 via een inkoopopdracht een adviseur of hubregisseur inschakelen die inhoudelijke ondersteuning biedt bij het verder uitwerken van de voorkeursoptie van het initiatief en het komen tot een concrete samenwerkingsovereenkomst of groepscontract. Deze hubregisseur dient aantoonbare kennis over en ervaring te hebben met de processen om tot een samenwerkingsovereenkomst of groepscontract voor een energiehubs te komen. De hubregisseur krijgt de opdracht om het initiatief te helpen bij de totstandkoming van een groepscontract of gelijkwaardige overeenkomst.

Het verzoek om inhoudelijke ondersteuning als koploperproject dient vanuit een initiatief zelf te komen en aan de provincie te worden gericht. Koploperprojecten moeten zich via de Community of Practice 'Drents Net op Groen' melden, zodat Drenthe zicht houdt op de lopende projecten. Het verzoek om ondersteuning dient gestuurd te worden aan het mailadres: energiehubs@drenthe.nl. Beoordeling van de inhoudelijke ondersteuningsvraag wordt gedaan door een ambtelijke beoordelingscommissie van de provincie Drenthe. Deze beoordelingscommissie controleert of het initiatief ver genoeg gevorderd is om in aanmerking te komen voor inhoudelijke steun voor fase 2. Hierbij toetst de beoordelingscommissie aanvragen op de volgende criteria:

1. De aanvraag moet ingediend worden door een vertegenwoordiger die door het initiatief in oprichting is aangewezen. De aanvraag moet aantonen dat deze vertegenwoordiger het schriftelijke mandaat van de initiatiefnemers heeft gekregen om de groep te vertegenwoordigen.

2. Het initiatief moet zicht hebben op minimaal drie potentiële deelnemers die zich zullen binden aan een gezamenlijk capaciteitscontract of soortgelijke overeenkomst.
3. De aanvraag moet aantonen dat een toekomstige samenwerking tussen deze deelnemers net-technisch en -topologisch een zinvol verband vormt, waardoor transportcapaciteit efficiënter wordt benut. Dit betekent dat de aanvraag inzichtelijk moet maken dat de toekomstige deelnemers:
 - a. of op hetzelfde onderstation of op dezelfde lus in het net aangesloten zijn;
 - b. of de deelnemers vormen samen een virtuele hub waarbij één aggregator de collectieve flexibiliteit van de aangesloten deelnemers op afroepbasis aan de regionale netbeheerder beschikbaar kan stellen.
4. De aanvraag moet aantonen dat de beoogde deelnemers bereid zijn om data van energieverbruik en -opslag ten behoeve van de ontwikkeling van de energiehubs te delen.
5. Uit een namens alle partners van het initiatief aan te leveren haalbaarheidsstudie moet blijken dat de in de aanvraag voorgestelde collectieve oplossing de meest kansrijke optie is.
6. De aanvraag moet aantonen dat het initiatief contact heeft gelegd met de netbeheerder, waarbij het de intentie tot het vormen van een energiehubs aan de netbeheerder kenbaar heeft gemaakt.
7. De aanvraag moet aantonen dat de gemeente bij het project is betrokken.
8. Geen knock-out, maar hogere prioritering in toekenning van middelen: het initiatief faciliteert verduurzaming en maakt gebruik van meerdere energiedragers.

Koploperprojecten kunnen naast de ondersteuning die beschikbaar is vanuit de peloton-aanpak van fase 1 gebruik maken van de onderstaande aanvullende ondersteuning voor fase 2.

Ondersteuningsaanbod koploperprojecten

Koploperprojecten hebben toegang tot alle ondersteuningsvormen uit de peloton-aanpak van fase 1.

Daarnaast is er budget beschikbaar vanuit de middelen die de provincie van het Rijk heeft ontvangen vanuit het Stimuleringsprogramma Energy Hubs (SEH). Deze middelen worden door de provincie in de vorm van inhoudelijke ondersteuning ingezet. Dit kan in de volgende twee vormen van ondersteuning:

1. **Een inkoopopdracht van de provincie voor een verdiepende haalbaarheidsstudie (tot maximaal 25.000 euro per initiatief, voor zover het voor dit ondersteuningsaanbod gereserveerde provinciale budget niet is uitgeput):**

het nader laten uitwerken van de voorkeursvariant voor een energiehubs door een adviesbureau.

Bijvoorbeeld op technisch, organisatorisch, financieel en/of juridisch vlak.

2. **Een inkoopopdracht van de provincie voor een hubregisseur (tot maximaal 50.000 euro per initiatief, voor zover het voor dit ondersteuningsaanbod gereserveerde budget niet is uitgeput):**

het inschakelen van een hubregisseur om het initiatief te begeleiden bij de totstandkoming van een formele samenwerkingsovereenkomst rond onderlinge energie-uitwisseling zoals een groepstransportovereenkomst of gelijkwaardig.

Het gebruik van de resultaten van deze ondersteuning vanuit de provincie is voor eigen rekening en risico van het initiatief. De provincie is niet aansprakelijk voor eventuele gevolgen van het gebruik van deze resultaten.

Bij een positieve beoordeling van de provincie op de toetsingscriteria voor ondersteuning als koploperproject, zal de provincie fungeren als opdrachtgever en regisseur voor de inkoop van de benodigde diensten van een adviseur of hubregisseur. De provincie haalt de ondersteuningsbehoefte op bij het desbetreffende hubinitiatief. Aan de hand van een door het initiatief in te vullen format, wordt door de provincie een passende offerteuitvraag geformuleerd.

Inkoopvoorwaarden en aanbestedingsdrempels van de provincie zijn daarbij van toepassing. De keuze en het initiatief voor de in te schakelen hubregisseur ligt bij de provincie; het aanbod richting het initiatief is alleen in de vorm van inhoudelijke steun. Daarnaast ondersteunt de provincie koploperprojecten bij afstemming met de netbeheerder en draagt de provincie inhoudelijk bij via de community of practice 'Net op Groen'.

Fase 3 & 4 | Realisatie & Exploitatie

Continuïteit borgen

Realiseren en beheren van een energiehuis

Realisatie & Exploitatie

Er is een definitief gekozen ontwerp, ondersteuning door de netbeheerder, gecombineerd met een getekende samenwerkingsvorm. In deze fasen kan de energiehubs (o.a. door aanschaf van de benodigde hardware) definitief worden ingericht en geëxploiteerd.

Ondersteuningsaanbod

De ondersteuning in de realisatie- en exploitatiefase valt buiten de huidige scope (periode 2024 – 2025) van het nationale stimuleringsprogramma energiehubs. Wel zijn er voor projecten in deze fasen verschillende vormen van ondersteuning beschikbaar, voor zover het financieringsplafond en het einde van de looptijd van de desbetreffende regeling niet is bereikt:

- De eerder genoemde subsidies “Oplossingen Belemmeringen Netcongestie Drenthe”.
- De nationale subsidieregeling Flex-e.
- Ondersteuning door NOM met toegang tot landelijke kennisbank.
- Maatwerkondersteuning Energiefonds Drenthe (maximaal €150.000,- per project).

Werkwijze

Monitoren van de voortgang

Op dit moment hebben nog niet alle startende initiatieven zich bij de provincie gemeld, waardoor het totaaloverzicht ontbreekt. Om dat overzicht te krijgen, richt de provincie Drenthe een afgeschermd volgsysteem in en hebben we een landingspagina ontwikkeld. We vragen alle initiatieven zich te melden bij de CoP Net op Groen. Dit is ook een eis om in aanmerking te kunnen komen voor inhoudelijke ondersteuning als koploperproject. In het volgsysteem houdt de provincie bij in welke fase een initiatief zich bevindt en welke acties en afspraken lopen. Er vindt periodieke afstemming met de netbeheerders plaats over lopende projecten. Op basis van het volgsysteem maakt provincie richting netbeheerder inzichtelijk wanneer aanvragen voor groepscontracten redelijkerwijs te verwachten zullen zijn. Dit maakt het voor de netbeheerder mogelijk om voor deze aanvragen procesmatige capaciteit te reserveren.

De provincie rapporteert over de voortgang van projecten in geanonimiseerde vorm. Deze rapportages worden periodiek (minimaal 1x per jaar) gedeeld met de gemeenten, netbeheerders en het Rijk, zodat alle betrokken partijen op de hoogte blijven en effectief kunnen samenwerken aan de ontwikkeling van energiehubs.

Regionale samenwerking

Verschillende partijen hebben een belangrijke rol in de ondersteuning van energiehubs. Elk van deze partijen heeft een eigen verantwoordelijkheid en expertise, en hun samenwerking is essentieel om energiehubs effectief te kunnen ondersteunen. De rollen van de partijen die een grote rol hebben in de ondersteuning van energiehubs in Drenthe zijn nader toegelicht.

Drentse gemeenten

De gemeente begeleidt kansrijke initiatieven door:

- de aanvraag voor ondersteuning vanuit de peloton-aanpak of koploperaanpak te faciliteren;
- deelname aan de Community of Practice.

NOM

De rol van de NOM is het ondersteunen van energiehubbs door middel van het inbrengen van kennis die landelijk is opgedaan en het geven van inhoudelijke ondersteuning aan hubinitiatieven op aanvraag. Investment managers van de NOM kunnen hun netwerk benutten om te helpen bij het vinden van (toegang tot) financiering. Hiertoe heeft de NOM een regionale Noordelijke aanjager aangesteld, die ook betrokken is bij de Community of Practice.

Regionale netbeheerders

De regionale netbeheerders zijn verantwoordelijk voor de technische inpassing en daarom ook één van de partijen die betrokken zijn in de Community of Practice.

Provincie Drenthe

De provincie Drenthe coördineert en faciliteert de samenwerking tussen de diverse partijen. De provincie biedt zowel beleidsmatige als financiële ondersteuning voor de ontwikkeling van energiehubbs en speelt een centrale rol in de beoordeling van nieuwe initiatieven/projecten en monitoren van de voortgang van initiatieven. Ook werkt de provincie aan de benodigde (omgevings)visie en kaders voor het realiseren van het toekomstige Drentse energiesysteem, waar energiehubbs een onderdeel van uitmaken.

(Inter)nationale samenwerking

Op verschillende niveaus wordt ook landelijk en internationaal samengewerkt. De provincie Drenthe zorgt via het IPO voor een goede aansluiting van de ondersteuningsaanpak in Drenthe op de ondersteuningsaanpak in andere provincies en uitwisseling van praktijkervaringen. Dit zorgt voor een gestructureerde samenwerking en kennisdeling tussen provincies. Verder zal de provincie ook zorgen voor afstemming met landelijke ondersteuningsprogramma's als Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen Nederland, Ontmoetingsplaats Energiehubbs (KGG/RVO/IPO) en Nationale Programma's voor Verduurzaming van de Industrie (NPVI).

De NOM werkt op nationaal niveau samen met de andere ROM's in een landelijke kenniskring en verschillende thematische werkgroepen. De NOM vormt hierdoor een belangrijke schakel in het opschalen van succesvolle praktijkvoorbeelden en agenderen van knelpunten die een landelijke aanpak vereisen of waar in andere regio's al oplossingen voor zijn bedacht.

Tenslotte wordt ook internationaal samengewerkt op het gebied van energiehubs. De provincie Drenthe is lead partner in het project Green Renewable Industrial Transition Hotspots (GRITH).

In dit project werkt de provincie met projectpartners uit andere EU-lidstaten aan pilots waarbij industriële locaties het aandeel hernieuwbare energie verhogen tot 40% van hun verbruik. Vanuit dit project worden oplossingen en modellen ontwikkeld voor netbewuste productie, distributie en gebruik van energie.

